

Impressieverslag 3^e werkconferentie DS-colleges 27 okt 2020 Landvast Alblasserdam

Opening en welkom

Dagvoorzitter Marja van Bijsterveldt opent deze 3^e conferentie over de toekomst van de regionale samenwerking met een korte terugblik op de vorige twee energieke en constructieve bijeenkomsten in februari en juli van dit jaar. Daarna licht ze kort het programma toe en introduceert Rob de Greef, extern WGR-expert. Vanwege corona vindt de conferentie deels fysiek, deels digitaal plaats.

Wouter Kolff gaat in op het proces en de ontvangen geluiden van de afgelopen periode. We hebben een mooi bestuurlijk samenwerkingsmodel, dat goed bekend staat in den lande en waarover met respect wordt gesproken. Maar past deze structuur nog bij de maatschappelijke opgave van vandaag? Welke oplossingen zijn er voor de knelpunten die we met z'n allen constateren. Na de trechtering tijdens de 2^e conferentie op 3 juli jl., is het nu tijd om een richtinggevende keuze op hoofdlijnen voor te leggen aan onze raden. Tijd voor een besluit, want we praten al te lang. Het belang van onze inwoners, maar ook van onze medewerkers duldt geen verder uitstel.

Vertrouwen en respect vormen daarbij een belangrijke basis. Daarbij gaat het met name om inhoud, maar ook om structuur en cultuur. Om het platform voor regionale ontmoeting te behouden worden voor politiek, colleges, maar ook kennisinstellingen, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven ieder kwartaal inspirerende bijeenkomsten georganiseerd. Dit is de manier waarop een moderne regio verder komt.

Keuzevarianten

Ter introductie duidt Rob de Greef het verschil tussen de twee keuzevarianten, de klassieke GR en de servicegemeente. In algemene zin zou je kunnen vaststellen dat een goede samenwerking in beginsel in alle varianten kan. Er zijn uitgebreide stukken en een keuzenotitie verspreid. Het verschil zit in zaken als eigenaarschap en opdrachtgeverschap. Bij een GR bent u gezamenlijk eigenaar en bij een servicegemeente opdrachtgever. Vragen zijn dan, wie is waar voor verantwoordelijk: gemeenten of GR? Daarmee samenhangend, leggen we de nadruk regionaal of lokaal? Willen we het pakket bij elkaar houden of is ook differentiatie tussen sociaal en bedrijfsvoering mogelijk? Streven we naar onderlinge solidariteit of werken we met een inkoopmodel?

Pitches

Elk Drechtsteden college verwoordt vervolgens in een pitch van 5 minuten hun standpunt binnen de bandbreedte van hun lokale raad. Marja van Bijsterveldt vat samen. Er is veel waardevols gezegd en ter sprake gekomen, inclusief enkele hete aardappels, zoals de stemverhouding maar ook de goede balans tussen maatwerk en robuustheid. Rode draad is dat we dingen samen willen doen. Vertrouwen en respect met oog voor de inhoud is daarbij belangrijk. Voor het sociaal domein lijkt consensus te zijn voor aansturing via een klassieke GR (collegeregeling). Er wordt gehecht aan het lokaal kunnen vaststellen van het beleid, een nadere duiding van uitvoering van taken in delegatie en mandaat is daarvoor gewenst.

De regionale thematische inspiratiebijeenkomsten voor raadsleden met maatschappelijke partners, kennisinstellingen en het bedrijfsleven spreken erg aan. Voor de bedrijfsvoering hoor ik u zeggen dat vorm minder relevant is, als het maar goed is geregeld. Wel bedrijfsvoering uit de politieke sturing halen, mede gezien het doorgaans zakelijk karakter. Dordrecht benoemt de noodzaak tot meer eenduidige aansturing en innovatie en verwacht in de rol als servicegemeente de dienstverlening naar een hoger niveau te kunnen tillen. Voor de andere colleges is het van belang om te weten onder welke randvoorwaarden zo'n zakelijke deal kan worden vormgegeven. Alvorens de colleges zich gaan beraden op hun standpunt benadrukt Wouter Kolff dat we nu in de eindfase van het keuzeprocess zitten zodat we vandaag moeten proberen om het eens te worden over een bestuurlijke koers, daarna detailleren en uitwerken, niet andersom. Een eenduidig verhaal is van belang, dat we vervolgens gezamenlijk kunnen voorleggen aan onze raden.

Conclusie en afsluiting

Na een lange pauze met gelegenheid voor de gemeenten tot ruggespraak met hun colleges, presenteert elk Drechtsteden college in 5 minuten hun eindstandpunt in relatie tot hun voorkeurskeuze. Na een korte samenvatting van alle standpunten door Marja van Bijsterveldt wordt de conferentie het na enige discussie eens over een gezamenlijk principebesluit om voor te leggen aan de lokale raden. Wouter Kolff beëindigt deze 3^e conferentie met een gevoel van trots richting de deelnemers dat we vandaag in een constructieve sfeer in staat zijn geweest om verder te trechteren richting een principekeuze voor een klassieke GR voor het sociaal domein en een servicegemeente model voor de bedrijfsvoering. We gaan deze principekeuzes nu zo snel mogelijk voorleggen aan onze raden, waarna verdere uitwerking en detaillering zijn beslag kan krijgen. Het is een lange zit geweest deze middag. Met dank aan dagvoorzitter Marja van Bijsterveldt en voor aanwezigheid en input van alle deelnemers, sluit hij de conferentie.

-.-

Bijlage:

Principebesluit colleges Drechtstedengemeenten 27 oktober 2020

Eindvoorstel bestuurlijk principebesluit, voor te leggen aan onze 7 gemeenteraden:

- GRD wordt getransformeerd. Huidige tekst GRD wordt vervangen door een nieuwe GR-tekst.
- Zowel in de nieuwe GR als in de nieuwe service-gemeente helderheid over toe- en uittreding/deelname. Uitnodigend naar omliggende gemeenten.
- In het kader van gedeeld eigenaarschap wordt de huidige GR omgebouwd naar een klassieke GR voor de sociale dienst, met daarin de volgende uitgangspunten:
 - Beleid hieromtrent wordt in de GR opgesteld en uitgevoerd, waarbij het lokaal primaat het startpunt is.
 - Robuust pakket van gezamenlijke diensten.
 - Maatwerk meer dan nu mogelijk; eventuele meerkosten hiervan wel altijd voor de afnemer, ook voor wat betreft investering in lokale ambtelijke capaciteit.
 - Bij besluiten streven naar consensus, maar indien er toch wordt gestemd moet er rekening worden gehouden enerzijds met belangen langs de lijnen van inwonersaantal / financiële bijdrage en anderzijds voorkomen dat er volledige overheersing is door "stedelijk gebied" of "poldergebied".
- Voor de overige dochters van de GRD wordt in principe gekozen voor een service-gemeente vanuit Dordrecht met zakelijke dienstverleningsovereenkomsten. Hierbij hanteren we verschillende service-levels met een transparant kostenplaatje. Geen gedwongen winkelnering en commitment voor een aantal jaar voor een bepaald level.
- Zowel de service-gemeente inzake bedrijfsvoering als de nieuwe GR op sociaal behoeft nadere uitwerking en inkleuring. Dordrecht komt voor Kerstmis als penvoerder met een voorstel daartoe en doet dat in samenspraak met de 7 gemeentesecretarissen. Voor wat betreft de GR "sociaal" wordt tevens een bestuurlijke klankbordgroep met portefeuillehouders gevormd inzake de inhoudelijke input.
- We vragen zo spoedig mogelijk commitment aan de 7 gemeenteraden op dit principebesluit. Dordrecht zal een eenduidig besluit voorbereiden dat via de colleges aan de 7 gemeenteraden kan worden voorgelegd.
- Definitieve besluitvorming wordt voorgelegd in de vorm van een aangepaste GR-tekst en aanvullende besluiten in Q1 van 2021
- Communicatie (zowel richting raden als organisatie(s) geschiedt eenduidig, voorbereid door penvoerder Dordrecht in samenspraak met de 7 gemeentesecretarissen).
- Er worden in het nieuwe model inspirerende kwartaalbijeenkomsten geïntroduceerd waar politiek, bedrijfsleven en kennisinstellingen elkaar ontmoeten, bestaande uit plenair deel, workshops en ruimte voor ontmoeting/lunch/borrel.
- Het jaar 2021 wordt benut voor de implementatie.
- Zowel inzake voortgang, communicatie en implementatie wordt in hoge mate het belang van de huidige organisatie en de medewerkers in acht genomen en betrokken.
- 1 januari 2022 moet e.e.a. doorgevoerd zijn, zodat de nieuwe collegeperiode goed kan starten.